

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 4. Crucifixi misericordia, & bonitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

flēs. Tropol. hæc cornua fuerunt virtutes Christi, præsertim fortissima ejus charitas. Hinc Sept. vertunt: *cornua in manibus ejus, & posuit dilectionem robustam fortitudinis sua*. Theodoret. Theophyl. versionem Sept. sic explicavit: dum Christus natus, & passus, est pro nobis, ostendit nobis robustum suum amorem. Passus enim non est ex infirmitate, sed ex valida dilectione; ita ut fortitudo, & robur ejus, fuerit dilectio; ac vicissim dilectio illi fuerit fortitudo; ad labores, & dolores, immensos generose sustinendos. Aut ita alij: *posuit dilectionem robustam fortitudinis sua*: id est, juxta mensuram immensi amoris, ad mensuram est Deus Pater Filio potentia suæ vim; quam, tum ad ejus angores, labores, & dolores immensos, generose superandos; tum ad ejus exaltationem, & gloriam immensam in Resurrectione, & Ascensione in cœlum, ostendam adhiberet, & exerceret. Ubi enim amor est machina, quanta sperari potest elevatio ponderum etiam maximorum! S. August. amor meus; pondus meum; eò feror, quocumque feror. Corn. hic.

Sic Deus dilexit Mundum. Jo. 3. 16. Cur Christus D. hic cum Nicodemo agit de amore; quia superiori versu 14. egerat de sua exaltatione in cruce? Et mirabundus Nicodemus dicere poterat: quomodo, si Filius es, permittet Deus Filium suum suspendi? Occurrit Christus: hoc Deum permitturum ob nimiam suam charitatem. q. d. nē mireris, quòd Filius Dei sit crucifigendus: quia sic Deus dilexit Mundum. Sylv. hic q. 40.

Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis. Ephes. 5. 2. Tangitur causa originalis, atque motiva, quæ Christum induxit, inflammavit, ac movit, ac sustinendam amarissimam, ac saluberrimam, mortem pro nobis, eum dicitur: *Christus dilexit nos*. Christus quippe, ex summa, gratuita, atque purissima, dilectione sua ad nos, voluit pati pro nobis. Dion. Carth. in Luc. 21.

Princeps regum terra - qui dilexit nos. Apoc. 1. 5. Nota seriem textus: *princeps regum terra, qui dilexit nos*. Ac si proprium regis sit, suos intimè diligere, ac pro eis mori. S. Chryl. f. 6. de Pass. pati pro subjectis, pro servis mori, insigne est charitatis immensæ documentum; singulare hoc est amoris argumentum. Rich. à S. Vict. hic: quia *dilexit nos*, ideo *lavavit nos*: non enim lavisset, nisi dilexisset. Sylv. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Usque ad mortem Christum duxit dilectio; & resurgens à mortuis charos habet. S. Cypr. de Bapt. Christi. *Attendite, inquit, & videte: si est dolor, sicut dolor meus.* Thr. 1. 12. Imò, Domine, attendam, & videbo; si est amor, sicut amor tuus. S. Bonav. stim. am. c. 6.

Hic maxime apparet illa charitas ejus, quæ corda nostra totaliter deberet concremare. S. Bonav. Medit. vitæ Christi c. 74. de Passione.

Nullum ferrum eum in Cruce tenuisset; nisi charitas affuisset. Sanct. Laur. Just. de Charit. cap. 6.

Nullam in te video causam mortis, nisi suam perabundantiam charitatis. Id. de incend. div. amor. c. 2.

Nunquam aliquis homo cum tanto ardore amavit aliquam mulierem, sicut Christus humanam naturam; pro cujus amore recepit clenodium in veste Humanitatis, scilicet quinque vulnera, quasi quinque Stellas; quæ voluit retinere post resurrectionem. Unde si aliquis interrogaret: Domine, amore cujus portabis hoc clenodium? responderet: amore philocaptæ meæ. Nullus sustineret amore dilectæ suæ, quòd nomen suum dilectæ scriberetur ferrò ignitò in carne sua. S. Vinc. Ferr. f. 3. D. in Alb.

Quem non clavi; sed unus ejus in homines diffusus amor, sic tenebat affixum. Sim. Cass. l. 18. Luc. 23. v.

Dixit Consummatum est: significans, in Passione sua impletas esse Prophetias, Scripturas; & quidquid ab æterna veritate, ut pateretur, definitum atque præfixum erat. O quot admiranda mysteria, victorialisque, breve hoc & subtile verbum comprehendit! nam, quidquid æterna Sapiencia constituerat; quidquid rigida justitia pro singulis quibusque exigebat; quidquid charitas amanter poscebat; quidquid ad nostram redemptionem erat necessarium; quidquid abolendis debitis nostris erat conducibile; quidquid ad nostras explendas, relaxandasque negligentias conferebat; quidquid accommodandum esse poterat, ad sublimem demonstrandum amorem; quæcunque pro nostra spiritali institutione, atque informatione, desiderare potuissemus; quidquid demum congruum erat glorioso nostræ Redemptionis triumpho celebrando: cuncta hæc isthòc sunt determinata verbò; *consummatum est*. Blosius margar. Spir. c. 18.

§. IV.

Crucifixi misericordia, & bonitas.

Aperienta te manum tuam, omnia implebuntur bonitate. Ps. 103. 28. Per manum apertionem Christi in Cruce extensionem intelligere convenit; per quam omnia impleta sunt bonitate, hoc est, humanitate, ac misericordiâ: siquidem omne peccati genus Crucis beneficio condonatum est. S. Chryl. hic.

Quæbat videre Jesum. Luc. 19. 3. Noli te extollere; pusillus esto. Zachæus esto. Sed dicturus es: Si Zachæus fuero, præ turba non potero videre Jesum. Noli esse tristis; ascende lignum, ubi pro te pependit Jesus. Videbis Jesum. S. Aug. de verb. ap. 18. *Quæbat Zachæus videre Jesum; quis esset? ascendit in arborem, & vidit, quis esset.* Sic nos in arborem, id est, Crucem, mente, & cogitatione, ascendamus; videbimus, quis sit Jesus; quàm bonus! quàm amicus! quàm amandus! Barradius D. 17. t. 3. l. 8. c. 20.

Ut possis comprehendere cum omnibus sanctis; quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum. Eph. 3. 18. Quando ista comprehendis? audi Apostolum dicentem tibi Gal. 6. 14. *mibi absi: gloriari, nisi in cruce D. N. J. C.* Ibi inveniemus & lon-

longitudinem &c. His in Apostoli verbis crux quodammodo nobis ante oculos constituta est &c. S. Aug. de verb. Ap. f. 7.

Ex Patribus, & aliis.

Creator hominis homo esse dignatus est. Factus est, quod fecerat; nē periret, quem fecerat. Quid huic misericordiae addi potest? Et tamen addidit. Parum fuit ei, hominem fieri; sed voluit etiam ab hominibus reprobari. Parum fuit reprobari; & exhonorari; parum erat exhonorari; & occidi. Sed & hoc parum est; morte crucis. S. Aug. tr. 36. in Jo.

Neque coelum, neque mare, neque terra, neque rerum omnium creatio; neque aliud omnino aliquid, ita, ut crux illa venerabilis, Divinae Bonitatis magnitudinem praedicat. S. Chryl. hom. 25. in ep. 1. ad Timoth.

Pro nobis mortuus est, & non intercedet pro nobis? pro nobis dignatus est crucifigi; & misereri recusabit? Sanct. Ephrem de poenit.

O genus humanum expersigere à tuo lethargo; & vide, quia ad Orientem vertit faciem suam Christus; ad meridiem dexteram manum, ad Occidentem plantas pedum sanctorum, ad Septemtrionem alteram manum: omnes vocat, omnes desiderat, omnes visitat, omnes invitat, atque clamans ait, *venite ad me omnes*. Ab oriente vocat adolescentes, à meridie magnates, ab Occidente senes, à septemtrione vocat pauperes. S. Bernardinus t. 1. Artic. 2.

Quia homo per poenitentiam peccatum superare non poterat, nec posset; etiam si mala omnia in unum conflata pateretur: ideo infinitus Deus per assumptam carnem pro omnibus in cruce poenitentiam egit; ut tantus esset dolor animi, quanta fuit delectatio commissi peccati. Sim. Cass. l. 3.

§. V.

Crucifixi beneficentia, & liberalitas.

Ex Veteri, & Novo.

Oritur sol, & occidit, & ad locum suum revertitur. Ecclae. 1. 7. Pro, ad locum suum revertitur, Hebr. *anhelat, anhelus tendit, inhiat, ardens cupit*. Sept. *trahit*. Arab. *trahitur*. Sol enim tantā velocitate rapitur ab ortu ad occasum; ut anhelare, & fessus anhelō spiritu, quasi ad quietem rapi, videatur. S. Ambr. in Ps. 118. vide mysterium praenuntiatum. *Oritur, inquit, sol, &c.* hoc est, quod ait Dominus Jo. 12. 32. *si exaltatus fuerō, omnia traham ad me ipsum*: trahit enim ad se omnium studia; ut vel peccata nostra crucifigeret; vel bonum ingenium ad justitiam provocaret. Corn. hic.

Sub umbra illius. Cant. 2. 3. Christus crucifixus ad omnia utilissimam praebet umbram; sed maxime ad protegendum peccatores ab ardore Divinae irae. Il. 30. 27. *ardens furor ejus, & gravis ad portandum*. Sicut major est umbra, cum corpus, & sol, conjunguntur, in occasu; sic in morte Christi. Nulla potentia

umbra contra vitiorum aestus, quam Crux, & Passio Christi. Nuditas contra aestum avaritiae; fitis, fel, contra gulam; dolores carnis contra libidinem; ignominiae contra gloriam mundanam, de Ponte hic Exh. 27.

In manibus meis descripsi te. Il. 49. 16. Lyr. id est, ita te habeo in memoria, sicut illud, quod tenetur manu. Novar. El. sacr. l. 3. Habet suos in manibus suis sculptos; & non blandis penicillis, sed duris clavibus. Descripsit eos non atramentō, sed sanguine suo. Hector Pintus. Sic charra est in manu Scriptoris, ut in ea scribat, & pingat, quidquid velit; sic Christus Crucifixus in manibus suis inscripsit dilectos suos; non calamis, sed clavibus; non atramentō, sed sanguine: ut amorem suum eximium in nos testaretur. Corn. in Sap. 3.

Ego quasi nutritus Ephraim portabam eos in brachiis meis. Ol. 11. 3. Ubi Stephanus cum Mendoza: in brachiis meis in cruce distentis: ibi enim extendit Dominus brachia sua ad amplectendum nos, & portandum. Nabal ex anno Crucifixi. Ego quasi nutritus. Et sicut nutritus, ad alliciendum parvulum plene extendit brachia, & quantum potest; cum tamen parvula extensione possit eum colligere, & amplecti: sic Christus fecit. Steph. Cant. hic.

Neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum. Matth. 5. 15. Lucerna est Christus, candelabrum est Crux; super quam erat altē elevatus: ut omnibus luceret, & viam salutis ostenderet. S. Bonav. f. 129.

Extende manum tuam. Matth. 12. 13. Beda: Adam, carpens pomum vitium, manum humani generis arefecit; id est, potentiam, operationemque hominis fecunditate boni operis privavit. At Christus eam restituit, extendens manus suas in Cruce.

Dimittit unguenta novem in deserto. Luc. 15. 4. ut ovem errabundam reduceret ad ovile: reportans eam humeris propriis super cruce. Et veniens in die ascensionis convocat amicos, & vicinos suos; id est, angelos, dicens: *congratulamini mihi &c.* Hugo in Eccl. 3.

Ibi crucifixerunt eum. Luc. 23. 33. In aere mori voluit; quia commune est elementum: & sic mors ejus pro omnibus aequaliter offerebatur. Cetera elementa dominos suos habent; aer omnium est: de illo tantum participat colonus, quantum rex. Stella hic.

Ex Patribus, & aliis.

Christus crucifixus, & lac sugentibus, & cibis est proficientibus. S. August. tr. 98. in Joannem.

Expandit in Cruce manus, ut comprehenderet fines terrae: medium enim terrae est hic Golgothos. Non meus est hic sermo. Propheta dixit: *operatus est salutem in medio terra*. Pl. 23. 12. S. Cyrill. Jerof. Catech. 13.

Gratia influit in nos per verbum Crucifixum; de cuius latere exiit profluvium gratiarum, habens vim sanativam. S. Bonav. f. 2. hexam.

Deus